

REFERAT Undervisningsudvalget_2018-21 d. 25-03-2019

Mødedato Mandag d. 25. marts 2019 kl. 19:42

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Forslag til beslutning fra rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om	4
Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om bred dialog om kvalitet i folkeskolen	10
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Merete Winther Hildebrandt om mulighed f	12
Anlægsregnskaber for projekter på Undervisningsudvalgets område i 2018.....	14
Bevilling af anlægssum - Renovering af skolegårde med klimatilpasning.....	16
Renoveringsbehov for gårdtoiletter på Skolen på la Cours Vej samt yderligere forslag til renovering	18
Ansøgning fra Dråbefonden om Nordstrand Festival.....	22
Dialogmøde med skolebestyrelserne.....	24
Samarbejde mellem skoler og kultur-/fritidsområdet.....	25
Rammeforsøg om folkeskolen.....	28
Bevæg Dig For Livet - evaluering fase 1, mål for fase 2.....	30

Punkt 52: Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.00-G01-15-18

Punkt 53: Forslag til beslutning fra rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om bedre hjælp til børn og unge med angst

27.24.00-G01-604-18

Resume

Rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg har under henvisning til, at antallet af børn og unge med psykiske udfordringer - særligt angst - stiger i disse år, rejst et beslutningsforslag om en styrket indsats overfor denne gruppe. Der redegøres i sagen for Frederiksberg Kommunes aktuelle indsatser overfor børn og unge med angst. Dels hvordan der samarbejdes med de praktiserende læger og også hvordan specifikke projekter retter sig mod målgruppen. Det er dels projekt "Netværk Styrke", som er finansieret af satspuljemidler fra Socialstyrelsen. Dels er det projektet 'STIME' (Styrket Tværsektoriel Indsats for børn og unges mentale sundhed), der tidligere hed 'Styrket tidlig indsats for børn og unge i psykisk mistrivsel', som er finansieret af en bevilling fra Sundhedsstyrelsen. Disse aktiviteter vurderes samlet at modsvare kommunens aktuelle behov.

Beslutning

Undervisningsudvalget indstiller,

1. at beslutningsforslag fra rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om bedre hjælp til børn og unge med angst imødekommes med de beskrevne tiltag.
  - a. Kommunens eksisterende kampagnemateriale stilles til rådighed for alle praktiserende læger
  - b. Børne- og Ungedirektør og chefspsykolog deltager i møde i lægelauguet den 23. maj 2019 og orienterer om henvisningsmuligheder
  - c. At spørgsmålet om gruppetilbud oversendes til drøftelserne vedr. budget 2020 og overslagsår
2. at der ikke iværksættes yderligere tiltag, herunder heller ikke det i sagsfremstillingen fra 14. januar 2019 beskrevne projekter om samtalegrupper

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. beslutningsforslag fra rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg om bedre hjælp til børn og unge med angst imødekommes med de beskrevne tiltag.
2. der ikke iværksættes yderligere tiltag, herunder heller ikke det i sagsfremstillingen fra 14. januar 2019 beskrevne projekter om samtalegrupper

Sagsfremstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget besluttede i udvalgets møde den 14. januar 2019 at tage orienteringen til efterretning og udsatte sagen med henblik på bl.a. at få oplyst de eventuelle økonomiske konsekvenser, såfremt beslutningsforslaget vedtages i sin nuværende form. Herudover efterspurgte udvalget et forslag til, hvordan der kunne tilgås bedre information til de praktiserende læger om muligheden for at henvise til kommunens eksisterende tilbud til børn med angst.

Børneudvalget tog i mødet den 14. januar 2019 redegørelsen til efterretning og udsatte sagen efter drøftelse med henblik på bl.a. at få oplyst de eventuelle økonomiske konsekvenser, såfremt beslutningsforslaget vedtages i nuværende form og yderligere information fra lægerne og skolerne i forhold til behovet.

Forvaltningen har efterfølgende været i dialog med forslagsstillerne om beslutningsforslaget.

I dialogen efterspurgte forslagsstillerne en redegørelse for de praktiserende lægers samspil med forvaltningen omkring tilbud til målgruppen, idet en tydelig information om kommunens tilbud suppleret med en informationsindsats i forhold til de praktiserende læger på Frederiksberg ("Lægelauguet") der kan sikre et godt kendskab til deres mulighed for direkte at henvise til Fællesrådgivningens tilbud til målgruppen, idet dette ville imødekomme intentionen i beslutningsforslaget. Børneudvalget blev den 14. januar 2019 (Sag 6) orienteret om en informationskampagne der skulle synliggøre den åbne anonyme rådgivning som er et vederlagsfrit psykologtilbud i Fællesrådgivningen. I uge 8 og 9 er borgerne informeret om tilbuddet i kommunens informationsstandere, på kommunens hjemmeside, skærme i borgerservice, Ungerådgivningen m.v. Fagprofessionelle havde tilbud om et informationsmøde den 21. februar 2019 i tilknytning til kampagnen og på Lægelaugets møde den 28. februar 2019 orienterede samordningskoordinatoren om rådgivningstilbuddet om udleverede flyers til placering i lægernes konsultation. De praktiserende læger har siden 1. januar 2018 haft adgang til at henvise direkte til Fællesrådgivningen for børn og unge. Der er siden kommet 11 henvisninger som alle vurderes som kvalificerede, og har resulteret i samtaleforløb, en forebyggende mobbeindsats m.v. Lægen modtager indenfor fire uger en

tilbage melding på iværksatte tiltag. I sagsfremstillingen fra 14. januar 2019 er en opstilling af tilbud herunder Cool Kids, Chilled, samtaleforløb i Den Åbne Anonyme Rådgivning m.v.

I Frederiksberg Kommunes nyhedsbrev til praktiserende læger på Frederiksberg er der skriftligt orienteret om henvisningsmuligheden.

For yderligere at synliggøre henvisningsmuligheden vil Børne- og Ungedirektøren og chefpsykologen deltage i Lægelaugets møde den 23. maj 2019.

Børne- og Ungeområdet har på baggrund af dialog med skoler og med Fællesrådgivningen for Børn og Unge, udarbejdet beskrivelse og økonomisk beregning i forhold til en konkret indsats vedr. børn med begyndende angst. Dette vurderes at ville være et godt tilbud for børn i de tidlige stadier af angst og vil dermed kunne virke forebyggende i forhold til udvikling af mere tunge angst-udfordringer.

Herudover foreslås det, at Fællesrådgivningen og forvaltningen udarbejder et informationsmateriale, som de praktiserende læger kan anvende i forhold til børn og unge, som har angstsymptomer. Dels om de i denne sag beskrevne indsatser på skoleniveau, dels i regi af fællesrådgivning og herunder også den åbne rådgivning for børn, familier og unge.

Forslaget indebærer:

Der oprettes på hver skole et tilbud om gruppesamtaler for børn som af forældre eller af professionelle (dvs. lærere eller pædagoger eller andre fagpersoner) identificeres som værende i de tidlige stadier af angst, således at der kan gribes ind hurtigt og effektivt, før problemerne vokser sig så store, at der kræves egentlig behandling. Dette indføres med først fire skoler og derefter to skoler yderligere pr. år.

Konkret oprettes der et tilbud om en ugentlig gruppesamtale i et 10-ugers forløb (med mulighed for at deltage flere gange). Der afvikles tre 10-ugers-forløb om året pr. skole. Evt. 2x3 forløb, således at der dels er gruppesamtaler for børn i indskoling/mellemtrin, dels samtaler for børn på mellemtrin/udskoling. Samtalerne afvikles enten som del af understøttende undervisning (hvor muligt) eller udenfor undervisningstiden (og dermed i sfo-/klubtid).

Gruppesamtalerne gennemføres af særligt uddannede pædagoger/lærere, som i forvejen har opgaver med AKT (adfærd, kontakt og trivsel) på skolerne. Der uddannes til dette formål tre personer pr. skole. Se nedenfor. For at sikre en kontinuerlig faglig kvalitet samt ikke mindst at sikre at børn som har et behov udover det, som samtalegrupperne kan tilbyde kommer videre til rette tilbud, foreslås det endvidere at PPR årligt afholder to gruppesupervisioner med medarbejderne med ansvar for angst-grupperne, idet samtalerne gennemføres i to forløb med halvdelen af skolerne i hvert forløb.

Skolen ved Bülowvej har i indeværende år et tilbud om angstgrupper i stil med ovenstående, og har uddannet deres medarbejdere jf. forslaget. De har dog også valgt at uddanne yderligere fire medarbejdere på skolen, som generelt arbejder med adfærd, kontakt, trivsel og specialundervisning, således at teknikkerne fra angst-samtalegrupperne også inddrages i det øvrige arbejde med børn med særlige behov.

Uddannelse af medarbejdere

Center for angst ved Københavns Universitet, som også står bag uddannelserne til ”Cool Kids” og programmet ”Chilled”, tilbyder et uddannelsesforløb i kognitiv adfærdsterapi til børn og unge målrettet personale på fx skoler. Det består af 30 timers kursus samt 4 timers gruppesupervision.

Uddannelse af 3 medarbejdere på fire skoler, i alt 12 personer, vil koste:

Uddannelsesafgift 9.500 kr. pr. deltager = $3 \times 4 \times 9.500 =$ i alt 114.000 kr.

Arbejdstid for de deltagende lærere/pædagoger = $30 \times 12 \times 285$ kr. = i alt 102.600 kr.

Total = 216.600 kr.

Et eksempel på kurset er beskrevet her: https://www.psy.ku.dk/cfa/download/Flyer_CBT_grundkursus_tv_rfaligt_rev1.pdf

Yderligere information om center for angst kan findes her: <https://www.psy.ku.dk/cfa/>

Drift af samtalegrupper på skoler

Med 2 timers gruppesamtale om ugen i 3x10 uger vil dette koste ca. 20.000 kr. pr. skole. For fire skoler = 80.000 kr. pr. år. (dvs. ikke opdelt på yngre og ældre børn, men grupper pr. aldersgruppe på skift)

PPR-supervision af medarbejderne

5x2 timers supervision af to omgange (halvdelen af medarbejderne hver gang) vil koste ca. 25.000 kr.

Medgået tid til deltagerne vil koste ca. 35.000 kr.

Tidsplan

Uddannelse af medarbejdere på fire skoler: efterår 2019.

Uddannelse af medarbejdere på yderligere to skoler: efterår 2020

Uddannelse af medarbejdere på yderligere to skoler: efterår 2021

Igangsætning af grupper: forår 2020 og derefter

Supervision ved PPR: forår 2020 og derefter

Udgifter samlet

Hvis tiltaget besluttet kræver det finansiering jf. nedenstående:

2019

2020

2021

Uddannelse af medarbejdere	4 skoler = 216.600 kr.	Yderligere 2 skoler = 108.000 kr.	Yderligere 2 skoler = 108.000 kr.
Drift samtalegrupper	-	80.000 kr.	120.000 kr.
Supervision ved PPR	-	35.000 kr.	75.000 kr.
I alt	216.600 kr.	223.000 kr.	303.000 kr.

Kommunikation til praktiserende læger

Praktiserende læger på Frederiksberg har som en del af projektet Netværkets Styrke, siden april 2018 haft mulighed for direkte at henvise børn med angst og lignende symptomer til psykologisk Rådgivning hos Fællesrådgivningen for børn og unge. Formanden for Praktiserende Lægers Organisation (PLO) på Frederiksberg og praksiskoordinatoren har i fællesskab formidlet materialet til lægerne. Materialet er optrykt som bilag. Herudover planlægges en mere dialogbaseret formidling på et møde i "lægelaug" i samarbejde med Frederiksberg Kommunes samordningsleder der forbereder møderne.

Sagsfremstilling fra Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 14. januar 2019.

Rådmand Mette Bram og kommunalbestyrelsesmedlem Sine Heltberg har på baggrund af at antallet af børn og unge med psykiske udfordringer, særligt med angst, stiger i disse år rejst følgende beslutningsforslag om en styrket indsats overfor denne gruppe i kommunalbestyrelsesmøde den 1. oktober 2018:

"Antallet af børn og unge med psykiske udfordringer, særligt med angst, stiger i disse år. Der er derfor behov for øget fokus på at give børn, unge og deres familier hurtig og god hjælp, inden udfordringerne vokser sig for store.

Sundhedsprofilen for region Hovedstaden viser en bekymrende stigning i de unges selvoplevede dårlige mentale helbred fra 14% i 2013 til 20% i 2017. De unges stressniveau er tilsvarende steget. Nu oplever 32% af de unge et højt stressniveau mod tidligere 25%.

De praktiserende læger på Frederiksberg peger da også på, at der er et behov for hjælp, som p.t. er svært at dække. Det foreslås derfor, at Frederiksberg Kommune iværksætter nye handlingsprogrammer i samarbejde med de praktiserende læger (og evt. PPR, skoler og uddannelsesinstitutioner), hvor børn og unge kan få hjælp via anerkendte og evidensbaserede programmer som eksempelvis Cool Kids og Chilled. Det foreslås som udgangspunkt, at man skal visiteres til tilbuddet gennem egen læge.

De eksisterende tilbud og kommende satspuljeprojekter vedr. angst og/eller depression sætter fokus på de voksne omkring børnene/de unge (forældre, lærere, psykologer).

Der ønskes et tilbud med gruppeforløb, som sætter børnene/de unge i centrum. Hvor børnene og deres forældre introduceres til centrale angsthåndteringsstrategier, og der fokuseres på problemstillinger, som de unge selv bringer op fx selvværdsproblemer, eksamensangst eller stress. Tilbuddene skal fokusere på, at børnene/de unge får hjælp til at omsætte og anvende problemløsningsstrategier i forhold til konkrete hverdagsituationer."

Forvaltningen kan bekræfte, at udviklingen i antallet af børn og unge med angst er stigende. Børne- og Ungeområdet har derfor i sin indsats og tilrettelæggelse af tilbud haft et øget fokus på denne målgruppe i de seneste år, herunder samarbejdet med de praktiserende læger i kommunen.

Børne- og Ungeområdets Fællesrådgivning (som består af PPR og Familie- og ungerådgivningen) har aktuelt et højt aktivitetsniveau omkring udvikling og drift af tilbud til børn og unge med angst. Dels inden for rammerne af Fællesrådgivningens ordinære drift, og dels i regi af to aktuelle satspuljeprojekter, som Fællesrådgivningen har fået midler til. Det drejer sig dels om projekt "Netværkets Styrke", som er finansieret af satspuljemidler fra Socialstyrelsen. Dels drejer det sig om projektet 'STIME' (Styrket Tværsektoriel Indsats for børn og unges MEntale sundhed), som er finansieret af en bevilling fra Sundhedsstyrelsen og som har skiftet navn fra 'Styrket tidlig indsats for børn og unge i psykisk mistrivsel'. De to projekter løber til henholdsvis udgangen af 2020 og 2021.

Tilbuddene udmøntes i et tæt samarbejde mellem Fællesrådgivningen, Familieafdelingen, Sundhedstjenesten, skoler og dagtilbud.

Som en del af "Netværkets Styrke" har lægerne i almen praksis i lighed med Børne- og Ungeområdets øvrige intuitioner, skoler og tilbud fået mulighed for at henvise direkte til Fællesrådgivningen med henblik på yderligere afklaring af barnet/den unges trivsels- og udviklingsbehov samt en umiddelbar iværksættelse af relevant indsats i familien og/eller institution/skole eller henvisning til anden indsats. Såfremt barnet lider af angst, tilbydes en indsats efter en individuel konkret vurdering. Det kan være et eller flere af de tilbud, som Fællesrådgivningen kan iværksætte - se venligst nedenstående opstilling over tilbud. I disse tilbud indgår allerede henvisning til Cool Kids og Chilled, som foreslået af de to forslagsstillere.

Med den nuværende organisering kan der visiteres gennem egen læge, men også gennem Familieafdelingen, Sundhedsplejen, folkeskolerne via PPR, Ungecentret, Den åbne anonyme rådgivning m.m. Det anbefales, at bredden i opsporingen fastholdes, og henvisningsmuligheder fastholdes så adgangen til indsatserne gøres så let og hurtig som mulig for alle, der møder børn med særlige behov. Forældre kan ligeledes henvende sig vedr. deres barns udfordringer til Fællesrådgivningen eller Familieafdelingen.

Fællesrådgivningens tilrettelæggelse af indsatsen bygger på en Stepped Care model. En stepped care tilgang skal ses som en trappestigemodel, der retter sig både mod forebyggelse og behandling, hvor de enkelte trin har forskellige indsatser målrettet angst. Tilgangen anvendes bl.a. i det engelske sundhedsvæsen (NICE, 2011).

Fællesrådgivningen aktuelle tilbud og aktiviteter:

1. Skoleoplæg. Korte psykoedukative oplæg på skolerne med information om angst, herunder fremtrædelsesformer, forebyggelse og behandlingsmuligheder.
2. Rejseholdsmodel. Lærerteams eller ressourcpersoner på skolerne kan få faglig opkvalificering gennem deltagelse i lærings-sessioner om angst.
3. Få Styr på Angst. Forældre til børn med mild til moderat angst undervises af to omgange i, hvordan de kan hjælpe deres barn. Metoden er manualbaseret med inspiration fra Cool Kids og udviklet af Center for Angst, Københavns Universitet i forlængelse af deres arbejde med Hjælp til Selvhjælp. Fællesrådgivningen deltog i afprøvningen og har bidraget til forskning og metodeudvikling. Fællesrådgivningen samarbejder løbende med Københavns Universitet om kvalitetssikring af tilbuddet.
4. Gruppebehandling, metakognitiv terapi samt forløb med Cool Kids og Chilled for børn / unge og familier. Forventet opstart forår 2019 i regi af nyt satspuljeprojekt Styrket tidlig indsats for børn & unge i psykisk mistrivsel .
5. Individuelt tilpasset angstbehandling. Et tilbud til de børn/unge/familier, der ikke har tilstrækkeligt udbytte af gruppebaseret behandling eller har behov for en højere grad af terapeutstøtte/involvering. Forventet opstart vinter/forår 2019 i regi af satspuljeprojektet Styrket tidlig indsats for børn & unge i psykisk mistrivsel.
6. Familiebehandling. Familiesamtaler, forælderadgivning samt evt. og afhængigt af barnets alder samtaler alene med barnet/den unge. Fællesrådgivningen bestræber sig på at skræddersy hvert enkelt tilbud til barnet og dets familie, så vi hjælper bedst muligt med lige netop de udfordringer, som barnet står i. Såfremt barnets problematik viser sig i skolen, kan skolen inddrages i behandlingsforløbet.
7. Netværksbehandling - i regi af projekt "Frisk Start": Intensiv behandling og netværksindsats omkring elever, der er svære at fastholde i folkeskolen, har højt fravær, pludseligt opstået fravær, eller elever, der på anden måde er i risiko for at blive segregeret fra almenmiljøet. En del af disse elever har en angstproblematik. Frisk Start er iværksat i regi af satspuljeprojektet Netværkets Styrke og tilbydes aktuelt i pilotform på fire af kommunens skoler. Fællesrådgivningen har gennem deres indsats erfaret, at der er et behov for tilbud til børn med både angst og autisme, hvilket forsøges implementeret indenfor rammerne af det nye satspuljeprojekt, der tidligere hed 'Styrket tidlig indsats for børn og unge i psykisk mistrivsel', men som har skiftet navn og nu hedder 'STIME' (Styrket Tværsektoriel Indsats for børn og unges MEntale sundhed). I dette projekt vil der også være fokus på muligheden af et tilbud til børn i alderen 3-6 år, evt. i form af forebyggelsesprogrammet Cool Little Kids. STIME er for alvor startet op den 1. november 2018, og arbejdet med at udvikle de nye kommunale indsatser er gået i gang. Målgruppen for projektet er børn med begyndende tegn på angst/depression, ADHD, spiseforstyrrelse og selvskaede, hvilket er de fire mest almindelige former for psykiske helbredsproblemer blandt børn og unge. Formålet med projektet er at blive bedre til at finde disse børn tidligt samt at tilbyde dem hjælp tæt på deres hverdagsmiljø og udenfor psykiatrien, inden symptomerne udvikler sig til mere behandlingskrævende tilstande, som nødvendiggør en diagnose. Projektets formål er også at udvikle samarbejdsformer og skabe betingelser for en stærk og sammenhængende tværsektoriel indsats for målgruppen. Børn/unge og familier skal opleve en samlet indsats, som er afstemt på tværs af sektorer og barnet/den unge er i centrum. Siden den 1. november 2018 er der nedsat fire arbejdsgrupper i Fællesrådgivningen, én for hvert af de fire indsatsspor der er ved at blive udviklet. Da indsatserne i kommunerne er målrettet en tidlig forebyggende indsats for børn og unge, er der tale om en 'subklinisk målgruppe', dvs. børn og unge der ikke udviser symptomer i en grad, som indikerer behov for hospitalspsykiatrisk udredning. Målgrupperne er derfor, siden projektets opstart blevet nærmere præciseret som børn og unge med: emotionelle problemer, adfærdsproblemer, risikoadfærd ift. spiseforstyrrelse samt selvskaeadfærd.

En del af ressourcerne fra projektet tildeles skoler og sundhedsplejen på Frederiksberg. Midlerne på skoleområdet er øremærket AKT. Formålet med ressourcetildelingen er at opkvalificere frontpersonale blandt andet i forhold til tidlig opsporing af børn og unge i psykisk mistrivsel. Dette med henblik på at tilbyde let adgang til lokale indsatser i børn og unges hverdagsmiljø. Der vil i løbet af januar måned 2019 blive udarbejdet en funktionsbeskrivelse for AKT indsatserne i projektet samt etableret et samarbejde med sundhedsplejen med henblik på at målrette samarbejde omkring målgruppen samt styrkelse af den tidlige opsporing her. Opstarts- og udviklingsfasen varer indtil juli 2019. Herefter starter afprøvningsfasen som fortsætter indtil projektet er afsluttet til december 2021.

Familieafdelingen og Fællesrådgivningen har udover ovenstående initiativer i et samarbejde med Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Region H, Gentofte Kommune og Gladsaxe Kommune modtaget satspuljemidler fra Sundhedsstyrelsen til projekt Fælles tværsektoriel handleplan og styrket tværsektorielt samarbejde, som løber i årene 2018-2020. Det overordnede formål med projektet er at tilbyde børn og unge med angst/depression, ADHD og spiseforstyrrelser en tidlig, helhedsorienteret og sammenhængende indsats og bedst mulig udredning og behandling med henblik på at forebygge udvikling af manifest, forværret eller kompliceret psykisk sygdom. Målet er en indsats på tværs af sektorerne med henblik på at sikre barnets udvikling og trivsel bedst muligt.

Det er således forvaltningens samlede vurdering, at de aktuelle initiativer, som i løbet af 2018 er iværksat og i de kommende år vil være finansieret dels af en 3-årig bevilling fra satspuljen på i alt 11.2 mio. kr. , og dels en bevilling fra Sundhedsstyrelsen på i alt 7.2mio. kr. vurderes at kunne imødekomme behovet. Projekterne har til formål at afprøve nye metoder i såvel den opsporende, den visiterende og den behandlende praksis. Der henvises til sag 32, behandlet i Kommunalbestyrelsen den 26. februar 2018 (Bilag 1) og sag 206, behandlet i Kommunalbestyrelsen den 1. oktober 2018 (Bilag 2). Forvaltningen anbefaler at erfaringerne fra disse projekter forelægges Børneudvalget ultimo 2019 med henblik på vurdering af en foreløbig effekt og stilingtagen til eventuelle nye eller varige initiativer.

Økonomi

Hvis tiltaget besluttet kræver det finansiering jf. nedenstående:

	2019	2020	2021
Uddannelse af medarbejdere	4 skoler = 216.600 kr.	Yderligere 2 skoler = 108.000 kr.	Yderligere 2 skoler = 108.000 kr.
Drift samtalegrupper	-	80.000 kr. eller 160.000 kr.	120.000 kr. eller 240.000 kr.
Supervision ved PPR	-	35.000 kr.	75.000 kr.
Total	216.600 kr.	Model A:223.000 kr. eller Model B: 303.000 kr.	Model A: 303.000 kr. eller Model B: 423.000 kr.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, Undervisningsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Magistrat og Kommunalbestyrelsen

Historik

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21 den 14-01-2019 pkt. 3

Børne- og Ungeområdet indstiller

1. At redegørelsen tages til efterretning
  2. At beslutningsforslaget ikke imødekommes, idet
    1. Frederiksberg Kommunes aktuelle udviklingsprojekter i forhold til målgruppen børn med angst vurderes at imødekomme det aktuelle behov
    2. At Børneudvalget forelægges statussag ultimo 2019 i forhold til de igangsatte projekters foreløbige effekt
    3. At der tages stilling til eventuel varig etablering af tilbud til børn med angst samt videre udviklingsbehov, når evalueringerne fra de aktuelle satspuljeprojekter foreligger
- Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. tog redegørelsen til efterretning, og

2. udsatte sagen efter drøftelse med henblik på bl.a. at få oplyst de eventuelle økonomiske konsekvenser, såfremt beslutningsforslaget vedtages i nuværende form, og yderligere information fra lægerne og skolerne i forhold til behovet.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21 den 04-02-2019 pkt. 11

Børne- og Ungeområdet indstiller, at orienteringen om muligt angstilbud samt finansieringsbehov drøftes.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget besluttede at tage til efterretning, at der igangsættes en informationsindsats bredt vedr. temaet, og at afvente drøftelsen af beslutningsforslaget i Børneudvalget og Undervisningsudvalget inden udvalget forelægges beslutning om eventuel anvendelse af de ikke disponerede midler i 2019 i udvalgets pulje til forebyggelsesinitiativer til opstart af indsatser omfattet af beslutningsforslaget.

Børneudvalget_2018-21 den 14-01-2019 pkt. 5

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Børneudvalget tager orienteringen om status på implementering af kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet til efterretning.

Børneudvalget

1. tog redegørelsen til efterretning, og

2. udsatte sagen efter drøftelse med henblik på bl.a. at få oplyst de eventuelle økonomiske konsekvenser, såfremt beslutningsforslaget vedtages i nuværende form og yderligere information fra lægerne og skolerne i forhold til behovet.

Børneudvalget_2018-21 den 04-02-2019 pkt. 16

Børne- og Ungeområdet indstiller, at orienteringen om muligt angstilbud samt finansieringsbehov drøftes.

Udsat efter drøftelse.

Punkt 54: Forslag til beslutning fra rådmand Balder Mørk Andersen om bred dialog om kvalitet i folkeskolen på Frederiksberg

17.00.00-G01-13-19

Resume

I sagen redegøres for, hvilke fora og tilgange der aktuelt anvendes til at skabe overblik over og drøfte kvalitet i folkeskolen. Det foreslås, at beslutningsforslaget vedtages, idet debat om kvalitet i folkeskolen føres via de eksisterende fora.

Beslutning

Udsat.

Indstilling

Børne-og Ungeområdet indstiller, at Undervisningsudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsen, at beslutningsforslaget vedtages, idet begrebet "kvalitet i folkeskolen" drøftes i et kommende dialogmøde med skolebestyrelserne samt i et skolelaboratorie-møde med skolelederne.

Sagsfremstilling

Rådmand Balder Mørk Andersen har den 2. februar 2019 fremsat nedenstående beslutningsforslag i Kommunalbestyrelsen, som blev oversendt til behandling i Undervisningsudvalget:

"SF foreslår, at Kommunalbestyrelsen inviterer til en bred dialog om begrebet 'kvalitet' i folkeskolen på Frederiksberg og beslutter at nedsætte undervisningstimetallet for lærerne, helst gennem en lokalaftale.

Begrundelse:

Et bredt flertal på Christiansborg har besluttet at justere folkeskolereformen. På Frederiksberg bør dette følges op af lokal handling, herunder på anbefalingerne. Det synes således at være det rette tidspunkt til at se på kommunens samlede kvalitetsvision for folkeskolerne på Frederiksberg. Herunder om folkeskolen kan blive kvalitetsmæssigt styrket via et øget fokus på tid til lærerforberedelse af undervisningen og mindre målstyring."

Kvaliteten af folkeskolen belyses, i forhold til det politiske niveau, på Frederiksberg løbende via især syv redskaber og tilgange:

- Kvalitetsrapporten om folkeskolen (datasamling om centrale indikatorer, status over opnåede resultater)
- Udviklingsplan for skole og unge (årlig oversigt med input vedr. de kommende års fokus)
- Dialogmøder med skolebestyrelser
- Formandsrådsmøder med skolebestyrelsesformændene
- Bruger- og borgerundersøgelser
- Skolelaboratorier (udvalgets møder med skolelederne)
- Besøg på kommunens skoler

Herudover følger Styrelsen for udvikling og kvalitet (STUK) løbende resultaterne på alle landets skoler og griber ind, hvis udviklingen ikke er i overensstemmelse med det forventede.

Det bemærkes, at en af skolebestyrelsernes centrale opgaver er at følge og drøfte kvaliteten af skolen og føre tilsyn hermed.

På administrativt niveau suppleres ovenstående med især:

- En række projekter og tiltag vedr. stadig udvikling af praksis. Fx de store A.P. Møller-finansierede projekter, indsatser vedr. læse- og skrivestrategi, matematikstrategi, it-strategi, inklusionsstrategi, indsatser vedr. tidligere, mere forbyggende og mere effektiv indsats i fht. børn med særlige behov
- Løbende opfølgning på økonomi
- Årlige udviklingssamtaler med hver skoles ledelsesteam om udfordringer, kvaliteter og potentialer
- Årlig udviklingssamtale med hver skoleleder

På baggrund af det indgåede forlig om justering af folkeskoleloven vil Undervisningsudvalget skulle tage stilling til en række konkrete forhold vedr. konsekvenser for folkeskolen på Frederiksberg. Dette vil ske når loven er vedtaget.

En bred dialog om kvalitet i folkeskolen kan ske på flere forskellige måder. Fx i form af drøftelser i udvalget, temadrøftelse på dialogmøde og i formandsrådet samt i skolelaboratorium.

På Frederiksberg er der igennem adskillige år indgået en årlig aftale under benævnelsen ”Fælles forståelse” mellem Frederiksberg Lærerforening og Frederiksberg Kommune, som beskriver rammen for lærernes arbejde. Hermed er der klare rammer for og gensidig forståelse om samarbejdet uden at der samtidig er lagt bindinger på ledelsesretten i forhold til arbejdets prioritering og fordeling. Det er forvaltningens opfattelse, at det gennemsnitlige undervisningstimetal for en lærer på Frederiksberg er sammenligneligt med niveauet i andre kommuner i regionen.

Spørgsmålet om undervisningstimetallets omfang og lærernes arbejdsforhold generelt belyses, jf.

overenskomstforhandlingerne, pt. i den særlige lærerkommission aftalt mellem KL og Danmarks Lærerforening.

Kommissionens arbejde forventes at danne grundlag for kommende aftaler. Forhold vedr. ansættelsesforhold m.v.

enhører under Magistraten. Rammen for skolernes økonomi, herunder lærernes arbejdstid og undervisningstimetallet, fastlægges med budgettet for skoleområdet.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, Kommunalbestyrelsen

Punkt 55: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Merete Winther Hildebrandt om mulighed for anvendelse af den digitale læringsportal fortælle tid

17.00.00-G01-5-19

Resume

Kommunalbestyrelsesmedlem Merete Winther Hildebrandt har fremsat forslag om, at skolerne benytter portalen "Fortælle tid". Budgettet til undervisningsmaterialer ligger hos de enkelte skoler. Ansvar for udvælgelse af konkrete undervisningsmaterialer ligger hos skolens ledelse under ansvar for skolebestyrelsen, og forvaltningen foreslår derfor, at skolerne gøres opmærksom på portalen. Sagen er suppleret med oplysninger om midlerne afsat til arbejdet med FNs verdensmål.

Beslutning

Undervisningsudvalget indstiller, at forslaget tiltrædes ved at skolerne gøres opmærksom på portalen "Fortælle tid" og mulighederne heri.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

Undervisningsudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsen, at forslaget tiltrædes ved at skolerne gøres opmærksom på portalen "Fortælle tid" og mulighederne heri.

Undervisningsudvalget_2018-21, 4. marts 2019, pkt. 36:

Udsat.

Udvalget bad om at få oplyst om ”puljen vedr. FN’s verdensmål” kan medfinansiere udgiften.

Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget bad på sit møde den 4. marts 2019 om svar på, om de i budgettet afsatte midler til arbejdet med FNs verdensmål potentielt kunne finansiere udgiften til den særlige portal "Fortælle tid".

Der er i budget 2018 og 2019 afsat 200.000 kr. årligt til arbejdet med FNs verdensmål. Direktionen er styregruppe for indsatserne, og der er etableret et sekretariat i Vej, Park og Miljø - i Bæredygtighedsteamet. Hensigten er at udarbejde et "roadmap", en samlet plan, for hvordan Frederiksberg Kommune kan understøtte FNs verdensmål. I denne proces indgår en række borgerinddragende processer. Denne proces kører sideløbende med arbejdet med revision af Frederiksberg Strategien, således at de forskellige tiltag kan samordnes. De afsatte midler er prioriteret til og er primært forudsat anvendt til finansiering af de medarbejderressourcer der indgår i forbindelse med den planlagte proces. Vej, Park og Miljø meddeler, at alle de afsatte midler er disponeret på nuværende tidspunkt, og der er dermed ikke mulighed for at anvende dem til finansiering af portalen "fortælle tid".

FNs verdensmål skal netop føre til en bæredygtig udvikling i både økonomisk, social og miljømæssig forstand. Af budgetaftalen fremgår det, at "Partierne er enige om at tage et medansvar for Danmarks opfyldelse af FNs 17 verdensmål og er enige om, at der i 2018 og 2019 udarbejdes et roadmap for, hvordan Frederiksberg med størst mulig involvering af borgerne og andre aktører kan understøtte verdensmålene i relevante strategier og politikker”

Det blev vedtaget at køre processen i tre trin:

- 1) kortlægning, analyse og status på, i hvilket omfang Frederiksberg bidrager til de 17 mål og 169 delmål og om det er relevant at arbejde med dem alle
- 2) at give byens borgere og andre aktører mulighed for at komme med forslag til det videre arbejde og drøfte verdensmålene
- 3) udarbejdelse af et roadmap og bidrag til Frederiksbergstrategien i 2019

Da Kommunalbestyrelsen d. 1. oktober 2018 behandlede sagen (pkt. 215), blev det besluttet, at forvaltningen skulle fremlægge kortlægningen, inden der blev taget stilling til de enkelte trin i en fremadrettet procesplan. Procesplan behandles i Direktionen i marts 2019.

Det er forvaltningens vurdering, at der ikke indenfor de afsatte midler til arbejdet med FNs verdensmål er ressourcer til at finansiere den særlige portal "Fortælle tid", ligesom en sådan prioritering heller ikke ville være i overensstemmelse med formålet med de afsatte midler. Der er ganske givet fortællinger i portalen, samt tilknyttede undervisningsmaterialer, som man kan argumentere for indeholder elementer af værdier, menneskesyn og viden vedr. FNs verdensmål, men det er ikke

et kerneområde i portalens indhold. Som anført ovenfor er der ikke ledige midler indenfor den ramme, som blev afsat til arbejdet med FNs Verdensmål.

Sagsfremstilling fra møde i Undervisningsudvalget den 4. marts 2019

Kommunalbestyrelsesmedlem Merete Winther Hildebrandt har den 28. januar 2019 fremsat nedenstående beslutningsforslag:

"Vores skoler er udfordret i disse år med tiltagende flere børn med særlige behov, der skal inkluderes i den almindelige skole, modtageklasser på skolerne og et forholdsvis højt forbrug af vikarer på skolerne, hvilket dokumenteres af svar fra forvaltningen.

Især i udskoling bliver eleverne ofte sendt hjem, hvis der er sygdom blandt lærerne, og i de øvrige trin er det ofte lidt tilfældigt, hvad der foregår i de vikardækkede timer.

Jeg vil derfor stille et forslag om, at skolerne får mulighed for at anvende den digitale læringsportal "Fortælle tid", som er målrettet grundskolen.

Her møder børnene professionelle fortællere, historierne er tilpasset klassetrin og undervisning og er ledsaget af fagligt relevant undervisningsmateriale.

I de vikardækkede timer vil de gode historier understøttet af læringsmaterialerne hjælpe vikaren til at levere et højt niveau af faglighed såvel i den akutte som i den planlagte vikartime.

Fortælle tid har i længere tid har været brugt på Lindevangsskolen, hvor Jens Hammer er meget glad for det, og er i øjeblikket på prøve på skolerne på Duevej og La Cour Vej.

Portalen dækker de fleste fag og sprog, inkl. matematik, fysik, geografi, natur og teknik, samfundsfag (herunder FN's 17 verdensmål).

Et års abonnement er inkl. ledsagende undervisningsmateriale.

For yderligere information se [xt-decoration: underline; ">xt-decoration: underline; ">www.fortaelletid.dk."](http://www.fortaelletid.dk)

Fortælle tid er en portal, hvor man til forskellige fag kan høre en fortælling, en historie, blive fortalt eller læst op af en professionel formidler. På Fortælle tid møder man alt fra klassiske eventyr, nationaldigte, grønlandske sange og aldrig-set-for historier, og fortællingerne kan anvendes som fritstående oplevelse eller som grundlag for forskellige former for læringsforløb. På portalen kan man også finde egentligt undervisningsmateriale tilknyttet fortællingerne. Et fuldt abonnement for en skole (indskoling, mellemtrin og udskoling) koster 12.000 kr. årligt. For alle skoler (10 folkeskoler, heraf en overbygningsskole, samt specialskolen Skolen ved Nordens Plads) på Frederiksberg ville det dermed koste 125.000 kr. årligt.

På Frederiksberg, ligesom i resten af landet, ligger ansvaret for at udvælge det konkrete undervisningsmateriale hos skolens medarbejdere og ledelse under ansvar for skolebestyrelsen. Budgettet til indkøb af undervisningsmateriale ligger således også hos skolerne selv. Dog finansieres en række generelle digitale læringsportaler (som dækker hele fagenes indhold) via centrale konti, da der på denne vis opnås en mere fordelagtig pris. Valg af disse fagportaler sker i samarbejde med skolerne.

Forvaltningen kan informere skolerne om portalen fortælle tid på samme vis som der informeres om andre relevante undervisningsmaterialer, idet skolerne så selv kan prioritere, om de vil vælge at bruge netop dette materiale, ligesom de gør vedr. andre undervisningsmaterialer.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, Kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling 4. marts 2019, pkt. 36:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

Undervisningsudvalget indstiller til Kommunalbestyrelsen, at forslaget tiltrædes ved at skolerne gøres opmærksom på portalen "Fortælle tid" og mulighederne heri.

Punkt 56: Anlægsregnskaber for projekter på Undervisningsudvalgets område i 2018

17.00.00-G01-18-19

Resume

I forbindelse med afslutning af regnskabsafslutningen 2018 lukkes og forelægges seks anlægsregnskaber under Undervisningsudvalget.

Beslutning

Undervisningsudvalget indstiller

at anlægsregnskaberne for de seks afsluttede projekter godkendes

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller

at anlægsregnskaberne for de seks afsluttede projekter godkendes

Sagsfremstilling

I forbindelse med regnskabsafslutningen 2018 lukkes og forelægges en række anlægsprojekter under Undervisningsudvalget. Anlæg med forbrug under 2 mio.kr. (brutto) forelægges som en del af årsregnskabet, mens anlæg med forbrug på 2 mio.kr. eller derover samt anlæg under 2 mio.kr., men med en afvigelse på mere end 30 % også forelægges i en særskilt sag for de relevante fagudvalg.

I denne sag forelægges seks anlægsprojekter under Undervisningsudvalget. I nedenstående tabel ses anlægsprojekternes forbrug holdt op imod de meddelte anlægsbevillinger med angivelse af afvigelse i forhold til anlægsbevilling.

Anlægsprojekt	Anlægsbevilling (1.000 kr.)	Regnskab (1.000 kr.)	Afvigelse (1.000 kr.)	Bemærkning
ABU1202 Skolen ved Søerne, Niels Ebbesens Vej	5.500	5.500	0	Ingen bemærkning
ABU1402 Lindevangsskolen, udbygning	41.200	41.172	-28	Ingen bemærkning
ABU1409 Klub Vagtelvej	19.200	19.427	227	Ingen bemærkning
ABU150201 Skole-IT Ekstra computere til skolerne	4.500	4.498	-2	Ingen bemærkning
ABU150203 Skole-IT Individuelle lockers	2.250	2.237	-13	Ingen bemærkning
ABU1702 Udearealer - Skolen på Nylandsvej, hævet terrasseoverdækning af p-areal	4.500	4.556	56	Ingen bemærkning

Børne- og Ungeområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at anlægsprojekterne er gennemført i overensstemmelse med projektbeskrivelserne.

Økonomi

Der henvises til ovenstående tabel.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Undervisningsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Bilag

Skolen ved Søerne, Niels Ebbesens Vej

Lindevangsskolen, udbygning

Klub Vagtelvej

Ekstra computere til skolerne

Individuelle lockers

Udearealer - Skolen på Nylandsvej, hævet terrasseov

Punkt 57: Bevilling af anlægssum - Renovering af skolegårde med klimatilpasning

02.00.00-G01-17-19

Resume

I sagen søges frigivelse af anlægsbevilling på 3 mio.kr. fra puljen under Undervisningsudvalget "Renovering af skolegårde med klimatilpasning". Midlerne skal anvendes til to konkrete projekter vedrørende skolegård på Ny Hollænderskolen, Hortensiavej 1 og skolegården på Skolen på La Cour Vej.

Beslutning

Undervisningsudvalget indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling til projektet vedrørende renovering af skolegården på Ny Hollænderskolen, Hortensiavej 1, i alt 1 mio.kr. i 2019, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb fra puljen til Renovering af skolegårde med klimatilpasning i 2019
2. at der meddeles anlægsbevilling til projektet vedrørende renovering af skolegården på Skolen på La Cour Vej, 1,5 mio.kr. i 2019 og 0,5 mio.kr. i 2020, i alt 2 mio.kr., finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb fra puljen til Renovering af skolegårde med klimatilpasning i 2019 og 2020.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller

1. at der meddeles anlægsbevilling til projektet vedrørende renovering af skolegården på Ny Hollænderskolen, Hortensiavej 1, i alt 1 mio.kr. i 2019, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb fra puljen til Renovering af skolegårde med klimatilpasning i 2019
2. at der meddeles anlægsbevilling til projektet vedrørende renovering af skolegården på Skolen på La Cour Vej, 1,5 mio.kr. i 2019 og 0,5 mio.kr. i 2020, i alt 2 mio.kr., finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb fra puljen til Renovering af skolegårde med klimatilpasning i 2019 og 2020.

Sagsfremstilling

Med vedtagelsen af budget 2018-2021 blev der afsat 3 mio.kr. årligt fra 2018 til 2023 til Renovering af skolegårde med klimatilpasning. Børne- og Ungeområdet planlægger sammen med By-, Kultur- og Miljøområdet en hensigtsmæssig fordeling af midlerne, og projekterne har ofte sammenhæng med andre renoveringstiltag på den enkelte skole og/eller LAR-projekter.

I 2019 tildeles 1,3 mio.kr. fra puljen til Skolen ved Søerne, hvor midlerne samtænkes med anlægsprojektet Åben Skolegård, Skolen ved Søerne, Niels Ebbesensvej, bevillingssag er forelagt Undervisningsudvalget den 4. marts 2019.

Herudover foreslås de resterende midler i 2019 fordelt som følger:

Ny Hollænderskolen, Hortensiavej 1: i forbindelse med det igangværende anlægsprojekt, hvor der udføres et nyt faglokale til håndværk og design på Ny Hollænderskolen, kan der udføres LAR-projekt i skolegården på Hortensiavej. Udgifterne vil fordeles sig med 0,250 mio.kr. til projektering og 0,750 mio.kr. til udførelse, i alt 1,0 mio.kr. fra puljen til Renovering af skolegårde med klimatilpasning i 2019. Derudover er der tidligere afsat og bevilliget 1,7 mio.kr. til finansieringen af elementer til håndtering af regnvand fra Frederiksberg Forsyning, jf. godkendelse af skybrudspakken 2019.

Skolen på La Cour Vej: skybrudsprojekt i skolegården. Frederiksberg Forsyning finansierer hoveddelen af projektet, ca. 5 mio.kr.. Disse midler er tidligere afsat og bevilliget til finansieringen af elementer til håndtering af regnvand fra Frederiksberg Forsyning, jf. godkendelse af skybrudspakken 2019. For at projektet kan gennemføres skal projektet tildeles yderligere 2,0 mio.kr. til arbejdet over terræn, disse udgifter, fordelt med 1,5 mio.kr. i 2019 og 0,5 mio.kr. i 2020, foreslås tildelt fra puljen til Renovering af skolegårde med klimatilpasning.

Økonomi

Den samlede anlægssum til puljen til Renovering af skolegårde med klimatilpasning er 4,043 mio.kr. i 2019. Heraf er 1,3 mio.kr. allerede søgt bevilget, da de er samtænkt med anlægsprojektet vedr. Åben Skolegård, Skolen ved Søerne, Niels Ebbesensvej. Fra 2020 og frem er puljen på 3 mio.kr. pr. år.

Med denne sag søges yderligere 1 mio.kr. bevilget i 2019 vedr. Ny Hollænderskolen, Hortensiavej 1. Samt 1,5 mio.kr. i 2019, og 0,5 mio.kr. i 2020, i alt 2 mio.kr. vedr. Skolen på La Cour Vej, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb.

Ved 1. forventet regnskab 2019 søges puljens resterende rådighedebeløb på 0,243 mio.kr. i 2019 overført til 2020, så det kan indgå i kommende års disponering.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Undervisningsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Bilag

Bevillingsskema skolegårde

Punkt 58: Renoveringsbehov for gårdtoiletter på Skolen på la Cours Vej samt yderligere forslag til renoveringstiltag

05.03.06-G01-1-18

Resume

Undervisningsudvalget har ved besøg på Skolen på la Coursvej forespurgt forvaltningen om mulige tiltag for renovering af gårdtoiletterne på Skolen på la Cours Vej. Denne sag orienterer om mulighederne. På baggrund af udvalgets første drøftelse, er sagen på opfordring fra udvalget suppleret med en kortfattet oversigt over renoveringstiltag på skoleområdet, der vil kunne gennemføres i 2019, såfremt der anvises finansiering hertil.

Beslutning

Et flertal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, David Munis Zepernick, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Anja Lundtoft) indstiller

1. at muligheden for at afsætte rådighedsbeløb i 2019 drøftes i forbindelse med Magistratens behandling af 1. forventet regnskab til finansiering af
  1. Foldevægge på Lindevangskolen, 0,12 mio. kr.
  2. Trappetoiletter Skolen på Duevej, 1,2 mio. kr.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Jan E. Jørgensen) indstiller

2. at muligheden for at afsætte rådighedsbeløb i 2019 drøftes i forbindelse med Magistratens behandling af 1. forventet regnskab til finansiering af
  1. Gårdtoiletter Skolen på la Cours Vej, 3,46 mio. kr.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, David Munis Zepernick, Balder Mørk Andersen og Anja Lundtoft) indstiller

3. at muligheden for at afsætte rådighedsbeløb i 2019 drøftes i forbindelse med Magistratens behandling af 1. forventet regnskab til finansiering af
  1. Gårdtoiletter Skolen på la Cours Vej, 1,3 mio. kr.

Laura Lindahl, Helle Sjelle, Alexandra Dessoy og Karsten Skawbo-Jensen tog forbehold.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at renoveringsbehovet på gårdtoiletterne på Skolen på la Cours Vej samt yderlige forslag til renoveringstiltag indgår i den samlede vedligeholdelsesplan på skoleområdet, jf. budgetaftale 2019, og deraf følgende prioritering,
2. alternativt, at muligheden for at afsætte rådighedsbeløb i 2019 drøftes i forbindelse med Magistratens behandling af
  1. forventet regnskab.

Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget besluttede på mødet den 4. marts 2019, at Undervisningsudvalget indstiller til Magistraten,

1. at de beskrevne projekter gennemføres i 2019,
2. at der afsættes rådighedsbeløb og anlægsbevilling i 2019 på op til 7,78 mio. kr. til de beskrevne projekter
3. at der peges på finansiering af det afsatte rådighedsbeløb afsat til renovering af Ny Holllænderskolen. Rådighedsbeløbet til dette projekt tilpasses i forbindelse med budgetlægningen for 2020-2023.

Idet forvaltningen blev anmodet om yderligere kvalificering af projektet gårdtoiletter Skolen på la Coursvej til Magistratsbehandlingen.

Sagen genoptages i Undervisningsudvalget inden fremsendelse til Magistraten, da det har været muligt at foreslå finansiering til 2 af projekterne.

Som det fremgår af særskilt sagsfremstilling til dette møde, foreslås det, at projekterne "Renovering af skolegård Skolen på la Cours Vej" og "Skolegårdsprojekt Ny Hollænderskolen, Hortensiavej" finansieres via anlægspuljen til Renovering af skolegårde med klimatilpasning under Undervisningsudvalget.

Som yderligere kvalificering af projektet gårdtoiletter Skolen på la Coursvej kan oplyses:

- At en let renovering, hvor man istandsætter toiletgrupperne indenfor den nuværende indretning (geometri), men opsætter nye, lukkede skillevægge fra gulv til loft og renoverer lokalet med maling etc. Dette anslås at kunne udføres for ca. 15 t.kr. / pr m² + uforudsete udgifter 15% og honorar 14%, i alt en samlet anlægsudgift på 1,3 mio. kr.
- En større renovering indebærer en opbrydning af nuværende indretning (geometri) med opbygning af helt nye faciliteter, herunder faste vægge, isolering m.v. Anslås at kunne udføres for ca. 40 t.kr. / pr m² + uforudsete udgifter 15% og honorar 14%, i alt en samlet anlægsudgift på 3,46 mio. kr.

Til oplysning fra anlægsoverførselsagen, behandlet i Magistraten den 11. marts 2019 sag nr. 91, kan oplyses at den negative anlægspulje i 2019 udgør i alt 118,2 mio. kr. efter anlægsoverførsler. -derfor foreslås renoveringsbehovet ift. gårdtoiletterne på Skolen på la Cours Vej samt yderlige forslag til renoveringstiltag (skillevæg Lindevangskolen, toiletter Skolen på Duevej) at indgå i den samlede vedligeholdelsesplan på skoleområdet, jf, budgetaftale 2019, og deraf følgende prioritering. Alternativt at muligheden for at afsætte rådighedsbeløb i 2019 drøftes i forbindelse med Magistratens behandling af 1. forventet regnskab.

Sagsfremstilling til udvalgmøde den 4. marts 2019

Undervisningsudvalget efterspurgte i udvalgets møde den 18. februar, en oversigt over konkrete byggeprojekter/renoveringstiltag som vil kunne iværksættes og forventeligt gennemføres i 2019 i det omfang der er uforbrugte anlægsmidler. Herunder beskrives en række muligheder for mindre anlægsarbejder, som ville kunne iværksættes i 2019. Andre vedligeholdelsesopgaver ville også kunne iværksættes af skolerne, såfremt der afsættes midler hertil.

Mulige initiativer	Beskrivelse og kommentarer	Finanseringsbehov
To foldevægge på Lindevangskolen	Muliggøre opdeling, afskærmning og mere effektiv arealudnyttelse for specialklasserækken A-sporet. Aktuelt og påtrængende behov.	120.000 kr.
Renovering af skolegård Skolen på la Cours Vej	Der kan tilføres LAR-midler til klimaprojekt, som pt. er i udbud og projektering, såfremt der kan findes finansiering til ydelserne på terræn. Frederiksberg Forsyning finansierer således hoveddelen (ca. 5 mio. kr.).Høj sandsynlighed for at projektet ikke kan helt færdiggøres i 2019 men at nogle udgifter først kan afholdes i 2020.	Ca. 2 mio. kr.
Skolegårdsprojekt Ny Hollænderskolen, Hortensiavej	I forbindelse med anlæg af nyt faglokale til håndværk/design (under udførelse) er der mulighed for LAR-projekt i skolegård. Frederiksberg Forsyning finansierer således hoveddelen (omfang. pt. under afklaring). Risiko for at projektet ikke kan helt færdiggøres i 2019, men at nogle udgifter først kan afholdes i 2020.	Ca. 1 mio. kr.
Gårdtoiletter Skolen på la Cours Vej	Let renoveringsmodel jf. sagsfremstilling i Undervisningsudvalget den 18. marts 2019.	1,3 mio. kr.

Skolen på Duevej,   Renovering af toiletter ved   1,2 mio. kr.
trappetoiletter i   hovedtrappeforløb
hovedbygning 6 stk.

Sagsfremstilling til udvalgmøde den 18. februar 2019

Undervisningsudvalget var den 1. oktober 2018 på besøg på Skolen på la Cours Vej, og besøgte her også gårdtoiletterne. På den baggrund har Børne- og Ungeområdet via BBE, Frederiksberg Kommune ejendomsafdeling, fået udarbejdet en vurdering af renoveringsbehovet for gårdtoiletterne på Skolen på la Coursvej og et udgiftsniveau for en evt. renovering. Billeddokumentation fra BBE er vedlagt som bilag.

Det konstateres, at på Skolen på La Cours Vejs gårdtoiletter er alle de lette vægge og tilhørende døre, installationer samt toiletter intakte, men let slidte.

Der er ingen væsentlige skader på hverken bygningsdele eller installationer. Dog skal det bemærkes, at der fortsat er mindre udtræk på væggene fra grundfugt. Man kan overveje, om gårdtoiletterne skal udstyres med varmekilder, men man skal samtidig være klar over, at det energimæssigt er en meget dårlig investering, da ingen af rummene er isoleret til indvendigt brug, og derfor vil kræve en ekstraordinær indsats for at løse denne problemstilling.

Den samlede vurdering er derfor, at alle 4 toiletgrupper godt nok er af ældre dato, men alle er fuldt funktionsdygtige og helt intakte. Toiletterne er fuldt funktionsdygtige.

Skal de 4 gårdtoilet-grupper renoveres er der 2 mulige scenarier.

- En let renovering, hvor man istandsætter toiletgrupperne indenfor de nuværende fysiske rammer, uden at ændre installationerne og geometrien, anslås at kunne udføres for ca. 15 t.kr. / pr m² + uforudsete udgifter 15% og honorar 14%
Samlede anlægsudgift = 1.300.000,- kr. ex moms.
- En stor totalrenovering, hvor man radikalt opbryder de nuværende fysiske rammer, omlægger alle installationer og isolerer væggene til indvendigt brug anslås at kunne udføres for ca. 40 t.kr. / pr m² + uforudsete udgifter 15% og honorar 14%
Samlede anlægsudgift = 3.460.000,- kr. ex moms.

Børne og Ungeområdet indstiller at kortlægningen af renoveringsbehovet ift. gårdtoiletterne indgår i udarbejdelsen af den fælles vedligeholdelsesplan, som budgetaftalen afsætter midler til, og derefter indgår i den samlede prioritering.

Økonomi

De 3 projekter indebærer følgende økonomi:

- Skolen på la Cours Vej, gårdtoiletter, samlet anlægsudgift på 1,3 mio. kr. ved en almindelig renovering, alternativt ved en totalrenovering en anlægsudgift på 3,46 mio. kr.
- Skolen på Duevej, trappetoiletter, samlet anlægsudgift på 1,2 mio. kr.
- Lindevangskolen, 2 foldevægge, samlet anlægsudgift på 0,12 mio. kr.

Finansiering af projekterne fordrer, at der afsættes rådighedsbeløb og gives anlægsbevilling på 2,62 mio. kr. (almindelig renovering), alternativt 4,78 mio. kr. (ved totalrenovering)

Der kan ikke anvises finansiering inden for Undervisningsudvalgets anlægsramme, hvorfor det anbefales, at muligheden for at afsætte rådighedsbeløb i 2019 drøftes i forbindelse med Magistratens behandling af 1. forventet regnskab, hvor en aktuel status på den negative anlægspulje (efter anlægsoverførsler fra 2018 til 2019 og øvrige periodiseringer) kendes.

Borgmesterpåtegning

Ja

Behandling

Undervisningsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling til Undervisningsudvalget den 18. februar 2019, pkt. 30

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at orienteringen tages til efterretning
2. at renoveringsbehovet ift. gårdtoiletterne på Skolen på la Cours Vej indgår i den samlede vedligeholdelsesplan på skoleområdet, jf. budgetaftale 2019, og deraf følgende prioritering.

Beslutning i Undervisningsudvalget den 18. februar 2019, pkt. 30

Udsat efter drøftelse.

Udvalget besluttede at få forelagt sagen på ny med liste over forslag til projekter der kan afholdes i 2019.

Indstilling til Undervisningsudvalget den 4. marts 2019, pkt. 41

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at orienteringen tages til efterretning
2. at renoveringsbehovet ift. gårdtoiletterne på Skolen på la Cours Vej indgår i den samlede vedligeholdelsesplan på skoleområdet, jf. budgetaftale 2019, og deraf følgende prioritering.

Beslutning i Undervisningsudvalget den 4. marts 2019, pkt. 41

Undervisningsudvalget indstiller,

1. at de beskrevne projekter gennemføres i 2019,
  2. at der afsættes rådighedsbeløb og anlægsbevilling i 2019 på op til 7,78 mio. kr. til de beskrevne projekter
  3. at der peges på finansiering af det afsatte rådighedsbeløb afsat til renovering af Ny Hollænderskolen. Rådighedsbeløbet til dette projekt tilpasses i forbindelse med budgetlægningen for 2020-2023.
- Idet forvaltningen blev anmodet om yderligere kvalificering af projektet gårdtoiletter Skolen på la Coursvej til Magistratsbehandlingen.

Bilag

Billeder LC Gårdtoiletter

Punkt 59: Ansøgning fra Dråbefonden om Nordstrand Festival

20.15.00-G01-3-18

Resume

Frederiksberg Kommune har modtaget ansøgning om afholdelse af en musikfestival på Kolonien Nordstrand. Overskud vil blive anvendt til almennyttige formål, herunder koloniens bygninger og areal samt børn og unge. Der skal træffes principiel beslutning om, om der skal arbejdes frem mod fremlæggelse af en konkret sag og kontrakt herom.

Beslutning

Undervisningsudvalget indstiller, at der gives principiel tilslutning til, at Dråbefonden kan benytte Kolonien Nordstrand til afholdelse af musikfestival, idet forvaltningen efterfølgende fremlægger konkret sag med endeligt beslutningsgrundlag og vilkår.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

Undervisningsudvalget indstiller til Magistraten, at der gives principiel tilslutning til, at Dråbefonden kan benytte Kolonien Nordstrand til afholdelse af musikfestival, idet forvaltningen efterfølgende fremlægger konkret sag med endeligt beslutningsgrundlag og vilkår

Sagsfremstilling

En række lokale aktører i Odsherred vil danne en almennyttig fond, Dråbefonden, og vil i regi af denne gerne hvert år afholde en musikfestival på kolonien Nordstrand. Formålet hermed vil være at skabe identitet og vækst på Kolonien Nordstrand og udlodde overskud til velgørende formål. Se herunder samt bilag. Bagmanden er primært André Kolbe, som selv har relationer til Nordstrand. André Kolbe er kommet på kolonien, bor i området og hans familie solgte oprindeligt arealet til Frederiksberg Kommune. André Kolbe har adskillige års erfaring med festivalafholdelse.

Forvaltningen har behov for en principiel stillingtagen til, hvorvidt der kan gås videre med planlægningen, idet den videre proces vil kræve en del ressourcer for forvaltningen.

I ansøgningen lægges der op til, at overskud udloddes til:

- Udvalgte danske velgørehedsorganisationer som fx Red Barnet, Kids Aid, Julemærkefonden m.v.
- Kolonien Nordstrand (arealer, legeområder, legebygninger, vedligehold af bygninger)
- Grupper af udsatte børn og unge, som Frederiksberg Kommune udpeger samt andre brugere af kolonien
- Naturpleje, bæredygtighed og strand i samhörighed
- Naturskole, økologi, vækst og forbrug
- Lokale foreninger, virksomheder og erhvervsliv

Konkret er det ønsket, at der hvert år afvikles et antal festival dage, hvor der i området på og omkring Kolonien Nordstrand er musik (bredt genreudsnit), tivoli, underholdning, helikopterture m.m. Målgruppen forventes at være børnefamilier, og bemanningen på pladsen vil især være frivillige fra forskellige foreninger jf. andre festivaler. I forbindelse med OL i Tokyo 2020 vil der være særlig fokus på sport med streaming af sportsbegivenheder m.m. I 2020 ønskes festivalen afholdt i uge 32 i dagene 1.-9. august.

Den ønskede festival vil medføre, at hele området afgrænses med hegn. Arealerne vil blive anvendt til festivalaktiviteter, mens bygningerne ikke bliver anvendt af publikum men alene til administration, samarittervagt m.v.

Festivalen vil kunne rumme op til 12-14.000 daglige deltagere i hovedområdet og totalt set op til 20.000 personer.

Festivalledelsen forventer dog et max på 7000 deltagere det første år.

Et centralt element i festivalidéen er bæredygtighed og økologi.

I den evt. kommende afklaringsproces frem mod kontrakt vil en række især tekniske forhold skulle afklares. Fx om el, vand, kloak, retablering af areal ved evt. skade, forsikringsforhold m.v. Forvaltningens indstilling vil være, at Frederiksberg Kommune skal holdes skadesfri.

Det er forvaltningens vurdering, at André Kolbe og gruppen bag den ønskede festival har den fornødne erfaring, de fornødne kompetencer og den nødvendige organisation til at kunne planlægge og afvikle en festival.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget, Magistraten

Bilag

Notat fra Frederiksberg ejendomme

Punkt 60: Dialogmøde med skolebestyrelserne

27.15.00-A26-1-18

Resume

Der fremlægges forslag til dagsorden for det kommende dialogmøde mellem Undervisningsudvalget og skolebestyrelserne. Der foreslås fokus på Udviklingsplan og justering af folkeskoleloven samt på skolernes kommunikationspolitik jf. den nye samarbejdsplatform Aula.

Beslutning

Undervisningsudvalget godkendte dagsorden for dialogmødet med skolebestyrelserne.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Dagsorden for dialogmødet med skolebestyrelserne godkendes.

Sagsfremstilling

Der afholdes hvert halve år et dialogmøde mellem Undervisningsudvalget og alle skolebestyrelserne. Det næste møde er den 24. april 2019. Inden dialogmødet holdes der møde med Fælleselevrådet. Forvaltningen foreslår at mødet får nedenstående dagsorden, idet der i den konkrete organisering af mødet lægges vægt på dialog mellem udvalgets medlemmer og bestyrelserne.

Program

1. Velkomst og præsentation
2. Forlig om folkeskolen samt nye rammeforsøg. Orientering ved skolechefen.
3. Udviklingsplan for folkeskolen. Hvad er i centrum i de kommende år? Debat om udkast til udviklingsplan.
4. Kommunikationspolitik på skoleniveau og konsekvenser af samarbejdsportalen Aula. Orientering og drøftelse.
5. Input fra skolebestyrelserne til Undervisningsudvalget
6. Generelt

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget

Punkt 61: Samarbejde mellem skoler og kultur-/fritidsområdet

17.00.00-G01-15-19

Resume

Undervisningsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget har den 8. april et fællesmøde om samarbejder på tværs af skoler, kulturliv og foreningsliv. Denne sag giver en generel orientering herom som grundlag for drøftelserne. Skoler og kultur- og fritidsaktører har en række samarbejder, som tilsammen dels er med til at opfylde folkeskolernes forpligtelser jf. folkeskoleloven, dels er med til at opfylde målsætningerne på kultur- og fritidsområdet. Der er meget samarbejde på tværs af områderne og mange gode eksempler på frugtbar samspil mellem foreningsliv og kulturliv. De forskellige aktører har dog forskellige indgange til disse samarbejder og forskellige interesser herfor. Sagen gennemgår de forskellige syn på samarbejderne set fra hhv. skolerne og kultur- og fritidslivet.

Beslutning

Undervisningsudvalget prioriterer samarbejde med lokale aktører på Frederiksberg, som det vigtigste at drøfte på fællesmødet den 8. april 2019.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Undervisningsudvalget på baggrund af sagsfremstillingen prioriterer hvilke forhold, der er vigtigst at drøfte på fællesmødet den 8. april 2019
By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at

Kultur- og Fritidsudvalget på baggrund af sagsfremstillingen prioriterer hvilke forhold, der er vigtigst at drøfte på fællesmødet den 8. april 2019.

Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget har den 8. april et fællesmøde af en times varighed om samarbejder på tværs af skoler, kulturliv og foreningsliv. Denne sag giver en generel orientering herom som grundlag for drøftelserne.

Der er indtil videre aftalt følgende programpunkter på tværs af de to forvaltninger:

1. Status og erfaringer på samarbejdet mellem kultur- og fritidsområdet og folkeskolerne om Åben skole – set fra skolernes/skoleområdets hhv. Kultur- og fritidsområdets synsvinkler
2. Fælles indsats for optimering af kapacitetsudnyttelsen på idrætsområdet – bl.a. set i lyset af målsætningerne i Bevæg dig for livet
3. Eventuelt

Kultur- og Fritidsudvalget har desuden bedt om en drøftelse af samarbejdet mellem områderne om en fremtidig Kultur- og Musikskole. Forvaltningen foreslår dette emne drøftes på et særskilt møde bl.a. henset det planlagte mødes varighed og tidshorisonten for etablering af en Kultur- og Musikskole.

Tilsvarende har Kultur- og Fritidsudvalget den 18. februar bedt om, at få drøftet status for Filmværkstedet, som er oversendt til budgetforhandlingerne.

Med denne sag lægges op til at udvalgene (på baggrund af de to bilag) prioriterer, hvilke forhold der er vigtigst at drøfte på fællesmødet den 8. april.

Baggrund for mødet den 8. april

Skoler og kultur- og fritidsaktører har en række samarbejder, som tilsammen dels er med til at opfylde folkeskolernes forpligtelser jf. folkeskolen, dels er med til at opfylde målsætningerne på kultur- og fritidsområdet.

Der er meget samarbejde på tværs af områderne og mange gode eksempler på samspil med foreningsliv og kulturliv. De forskellige aktører har dog forskellige indgange til disse samarbejder og forskellige interesser herfor. Dette er beskrevet nærmere i de vedlagte bilag, idet der gives en kort beskrivelse herunder. I bilag findes også beskrivelser af, hvordan samarbejderne kan udvides, samt hvilke barrierer, der er herfor.

Set fra skolesiden

Fra folkeskolernes side er samarbejderne en af de måder, som skolerne arbejder med den differentierede, varierede og motiverende skoledag, ligesom det konkret er et centralt element i opfyldelsen af folkeskolelovens bestemmelser om åben skole (folkeskoleloven §3 stk. 4). Det fremgår af folkeskoleloven, at sådanne samarbejder skal bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for fagene. Dvs. at udgangspunktet for fastlæggelse af indhold, omfang og form af samarbejder er målene for elevens udvikling jf. folkeskoleloven.

Der er afsat et særligt budget til åben skole, som Undervisningsudvalget disponerer hvert år i typisk februar måned. Skolers deltagelse i aktiviteter udover dette er vanskeligt, da der typisk er brug for ressourcer til aflønning/honorar til samarbejds-partner, udgifter til befordring eller materialer, samt udgifter til vikar/ekstralærer (ved ture væk fra skolen skål der være to voksne til en klasse).

På Frederiksberg er samarbejdet, set fra skoleside, rammesat af især fire forhold:

1. Den årlige beslutning i Undervisningsudvalget om prioritering af de i budgettet afsatte midler til åben skole. Dette afspejles i den såkaldte matrix for åben skole, som viser hvilke obligatoriske samarbejder og aktiviteter, der er etableret på de forskellige klassetrin, ligesom den viser de frivillige men fuldt finansierede forløb.
2. Frivillige tilbud i øvrigt. Alle foreninger, kulturaktører og erhvervsvirksomheder m.v. kan tilbyde skolerne samarbejdsforløb. Disse samles i den særlige portal "Læringsuniverset" (www.laeringsuniverset.frederiksberg.dk), som alle medarbejdere på skolerne anvender i forbindelse med planlægning af skoleåret.
3. Tilbud i regi af Skoletjenesten. Dette er et regionalt samarbejde, som Frederiksberg også bidrager til og anvender. En lang række institutioner fra især kulturområdet tilbyder her forløb målrettet skoler. Skolerne på Frederiksberg anvender også disse.
4. Forløb og aktiviteter aftalt mellem enkeltpartner. Dvs. mellem en skole, lærer eller pædagog samt en konkret aktør på fx idræts- eller kulturområdet.

I forbindelse med skolereformen blev der udviklet en række konkrete undervisningsforløb med en række forskellige aktører, således at det var nemt for såvel skole som samarbejdspartner at gennemføre forløb med eleverne. Det er fortsat disse forløb, der danner kernen i de obligatoriske forløb i ovennævnte matrix for åben skole. På baggrund af evalueringer og ændrede budgetrammer, er der dog sket nogle mindre justeringer. I sag 17 i Undervisningsudvalget den 21. januar 2019 findes beskrivelser af forløb vedtaget for skoleåret 2019-2020.

Fra skoleside er evalueringen af de forskellige forløb generelt positive. Der er dog fra flere sider et ønske om færre men til gengæld større forløb (undgå forløb af ½-1 dag og i stedet prioritere forløb over flere dage), ligesom der er ønske om færre bindinger, således at skolerne i højere grad selv kan vælge, hvilke forløb, de skal deltage i.

Set fra kultur- og fritidslivet

Set fra foreningslivet og kulturinstitutionernes side er der stor interesse for samarbejder med skolerne, fordi der herved er gode muligheder for at styrke børnenes kulturelle dannelse og introducere dem til og fastholde dem i foreningslivet. Samtidig råder skolerne over væsentlige faciliteter, som er afgørende for kultur- og fritidslivet at få stillet til rådighed i videst mulige omfang (jf. Folkeoplysningslovens §21, stk. 1 og §22, stk. 1). Der er seks forhold, som er væsentlige for samarbejdet mellem skoler og kultur- og fritidsliv:

1. Sammensætningen af matrix i forhold til samarbejde mellem skole og kultur- og fritidslivet
2. Skolernes håndtering af de forløb som følger af matrixen for Åben Skole - kulturlivet
3. Samarbejder om Åben Skole - idrætslivet
4. Adgangen til skolernes egne (idræts-)faciliteter
5. Skolernes brug af eksterne (idræts-)faciliteter
6. Vedligeholdelsesstandard af skolernes egne (idræts-)faciliteter

De seks forhold er uddybende beskrevet i vedlagte bilag.

Samarbejderne under Kulturtjenesten har givet mange gode erfaringer, men der peges også på et behov for at prioritere samarbejdsformer, hvor der er ressourcer til og interesse for dialog til at løse de ændringer og spørgsmål, der opstår undervejs i hverdagen - både hvad angår logistik som lokaleændringer - men også når det gælder tilrettelæggelse og valg af, hvilke samarbejder der prioriteres - og bevarelse af den knowhow og ekspertiser, der er opbygget undervejs i de forløb, der er afviklet.

Samlet set er der anbefalingen fra kultur- og fritidsområdet, at der laves en mere strukturel organisering, der understøtter at bevægelse specifikt - og samarbejde mellem kultur- og fritidslivet generelt - prioriteres og understøttes.

På idrætsområdet peges desuden på forskellige ideer til, hvordan tiltag i skoler/SFO/klub kan bidrage til at flere børn og unge kommer i gang med motion - og der gives forskellige forslag til at udnytte kapaciteten i idrætsfaciliteterne bedre. Dette skal bl.a. ses i lyset af målsætningerne i visionsaftalen for Bevæg dig for livet.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag

Samarbejde med kultur- og foreningsliv, fra skole

Skolernes samarbejde med kultur- og foreningslivet

Punkt 62: Rammeforsøg om folkeskolen

17.02.00-G00-1-19

Resume

Undervisningsministeren har den 5. marts 2019 udsendt brev til alle kommuner med orientering om mulighederne for deltagelse i et nyt treårigt rammeforsøg, hvor skoler får mulighed for at få dispensation fra en række af folkeskolelovens regler ud fra nærmere beskrevne betingelser. Det anbefales at forvaltningen går i dialog med interesserede skoler om evt. ansøgninger.

Beslutning

Undervisningsudvalget

1. tog orienteringen til efterretning.
2. besluttede, at sende brev med opfordring til skolerne,

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. orienteringen tages til efterretning.
2. udvalget drøfter om de har konkrete ønsker til forsøg, som ønskes gennemført, såfremt der er opbakning hertil fra de implicerede skoler

Sagsfremstilling

Undervisningsministeren har den x marts 2019 udsendt orienterings- og ansøgningsmateriale vedr. nyt rammeforsøg for folkeskolen, hvor skoler i en treårig periode kan fritges for nærmere bestemte regler i folkeskoleloven, såfremt skolerne på anden vis kan opfylde de generelle mål for folkeskolen. se i øvrigt bilag med materialet fra ministeriet. Der er bl.a. tale om rammeforsøg på områder, som forligskredsen bag folkeskoleloven ikke har ønsket at ændre med det nyligt indgåede forlig om justeringer af folkeskoleloven.

Fx kan der søges om fritagelse fra reglerne om åben skole, såfremt man på anden (beskeven) vis kan sikre den ønskede variation i folkeskolen. Eller der kan søges om fritagelse for at lave elevplanen, såfremt man på anden vis kan leve op til bestemmelserne om løbende evaluering af elevens udvikling samt information til forældre herom.

En række af de beskrevne områder, som der kan søges fritagelse for, er bundet op på politiske forlig, og det kan således være vanskeligt at se, at det vil være muligt på sigt at fastholde de undtagelser, som et evt. forsøg handler om. Men det vil fx være muligt at søge om forsøg med ændret timetal i visse fag, eller om yderligere reduktion i understøttende undervisning. Såfremt man kan beskrive, hvordan fx fagmålene kan nås på anden vis.

Det bemærkes, at det ikke er muligt at søge om dispensation for de nye valgfagsregler jf. udvalgets tidligere drøftelser herom, hvilket bl.a. skyldes at disse forløb afsluttes med eksamen og skal indgå i elevernes eksamensbevis og karaktergennemsnit.

Ministeriet har udmeldt en tidsplan for arbejdet med evt. ansøgninger. Ansøgningsfrist er den 10. maj 2019, og forsøget skal træde i kraft til skoleåret 2019-2020. Det medfører, at såfremt forsøgene har personalemæssige konsekvenser (personalesammensætning eller ændringer i opgaver), så kan dette blive vanskeliggjort set i lyset af den sædvanlige planlægningsproces på skolerne.

Skolerne på Frederiksberg er orienteret om forsøgsmuligheden via information fra ministeriet, og medmindre udvalget har ønsker om specifikke forsøg vil det være op til skolerne at formulere ansøgninger og fremsende disse til politisk godkendelse.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget

Bilag

rammeforsøg - Udmeldebrev

Rammeforsøg - Inspiration-til-den-lokale-ansoegningsproces

Rammeforsøg - Ansøgningskema

Rammeforsøg - Ansøgningsvejledning

Punkt 63: Bevæg Dig For Livet - evaluering fase 1, mål for fase 2

18.13.00-P20-1-19

Resume

Aftalen om Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg løber frem til 2022 og er inddelt i 3 faser undervejs. Første fase udløber den 31. marts 2019, anden fase begynder den 1. april 2019 og varer til den 31. december 2020. Det er en del af aftalegrundlaget, at sammensætningen af indsatsområder vurderes fra fase til fase, ligesom erfaringerne fra måden at samarbejde på skal vurderes i forhold til, om det stadig er gunstigt for alle parter at fortsætte den fælles indsats. I sagen gives en kort status for fremdriften i projektet. På baggrund af erfaringerne og de drøftelser, der har været i den politiske følgegruppe undervejs, gives der bud på hvilke mål, der vil være relevante at arbejde efter i fase 2. Forvaltningen indstiller på den baggrund, at samarbejdet fortsætter.

Beslutning

Undervisningsudvalget,

1. tog evalueringen af fase 1 til efterretning,

Et flertal i Undervisningsudvalget (Michael Vindfeldt, Helle Sjelle, Alexandra Dessoy, Karsten Skawbo-Jensen, David Munis Zepernick, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Anja Lundtoft)

2. godkendte, at samarbejdet om Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg fortsætter,

3. godkendte, at de 4 indsatsområder fastholdes, og at de opstillede mål for fase 2 godkendes,

4. indstiller at sagen oversendes til drøftelserne vedr. budget 2020 og overslagsår.

Et mindretal i Undervisningsudvalget (Laura Lindahl) stemte imod.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at evalueringen af fase 1 tages til efterretning,

2. at samarbejdet om Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg fortsætter,

3. at de 4 indsatsområder fastholdes, og at de opstillede mål for fase 2 godkendes,

4. at økonomien til indsatsen i 2020-2022 drøftes.

Sagsfremstilling

Aftalen om Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg er indgået mellem Frederiksberg Kommune, DIF, DGI og DGI Storkøbenhavn. Desuden er Frederiksberg Idræts-Union en tæt samarbejdspart. Aftalen blev underskrevet den 12. oktober 2017, løber frem til den 31. december 2022 og er inddelt i 3 faser undervejs. Første fase udløber den 31. marts 2019, anden fase begynder den 1. april 2019 og varer til den 31. december 2020. Det er en del af aftalegrundlaget, at sammensætningen af indsatsområder vurderes fra fase til fase, ligesom erfaringerne fra måden at samarbejde på skal vurderes i forhold til, om det stadig er gunstigt for alle parter at fortsætte den fælles indsats.

Den politiske følgegruppe for Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg består af udvalgsformænd samt endnu et udvalgsmedlem fra henholdsvis Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Socialudvalget, Ældre- og Omsorgsudvalget, Undervisningsudvalget samt Folkeoplysningsudvalget - i alt 12 kommunalbestyrelsesmedlemmer. Derudover deltager FIUs formand og DGI Storkøbenhavns formand - og de nationale organisationer DIF og DGI deler en plads.

Som årshjulet foreskriver, mødes følgegruppen 2 gange årligt og følger fremdriften i projektet. Bl.a. mødtes gruppen til temadrøftelse den 20. november 2018, og har været samlet igen den 21. februar 2019, hvor den fik forelagt status og drøftede erfaringerne i projektet indtil nu, samt drøftede forslagene til mål for fase 2. I bilag 1 er vedlagt kommenteret opsamling fra følgegruppens møde i november - samt opsamling fra følgegruppens møde i februar.

På baggrund af seneste følgegruppemøde har DIF, DGI og DGI Storkøbenhavn tilkendegivet klar interesse i at fortsætte samarbejde. I denne forbindelse ytrede de tilfredshed med udviklingen på Frederiksberg og fortalte, at de nævner Frederiksberg som det gode eksempel til inspiration for andre visionskommuner.

Også FIU har tilkendegivet, at de bakker op om en fortsættelse af aftalen mellem Frederiksberg kommune og DIF/DGI om Bevæg dig for livet-projektet og glæder sig generelt over, at samarbejdet er inde i en god gænge med et tilfredsstillende antal aktiviteter og indsatser en glædelig positiv udvikling med medlemsfremgang i foreningerne. FIU

påpeger imidlertid samtidig behov for, at alle parterne i projektet bidrager i et rimeligt forhold til økonomien, som er en nødvendighed for gennemførelse af projektet. Uddybning af FIUs bemærkninger kan ses i bilag 4. De økonomiske aspekter af samarbejdet drøftes i den administrative styregruppe for Bevæg Dig For Livet 28.3.

Evaluerings af fase 1

I vedhæftede bilag 2 gives en kort status for de mål, der blev opstillet for arbejdet i fase 1. Som aftalt ved aftalens start er der blevet arbejdet med 4 spor:

- Foreninger og træningsfællesskaber
- Småbørnsfamiliers voksne
- Unge (især piger og ungdomsuddannelser)
- Seniorer (60+)

Vurderingen af indsatserne i fase 1 er foretaget på baggrund af input fra DIF, DGI Storkøbenhavn, FIU og Frederiksberg Kommune. Vurderingen bygger på, hvad der er sat i gang og hvilke resultater hver indsats har givet.

Bilaget viser, at langt de fleste indsats er gennemført - og at rigtig mange af dem har givet positivt resultat (grøn). Ud over de opstillede mål, har der vist sig andre mulige veje undervejs, som også er blevet prøvet af. En del af disse (samt nogle af de indsats, som ikke er helt i mål) foreslås videreført i målene for fase 2 (gule). Ganske få indikatorer og procesmål har vist sig ikke at bære frugt - disse er markeret med rød.

Forslag til mål for fase 2

På baggrund af erfaringerne og de drøftelser, der har været i den politiske følgegruppe undervejs, foreslås det, at der fortsat arbejdes med de fire spor, som også har været rettesnor for indsatsen i fase 1. Med erfaringerne og de foreløbige resultater in mente foreslås det, at der arbejdes videre med følgende mål i fase 2:

Spor (indsatsområde)	Mål
Foreninger & Træningsfællesskaber	<ul style="list-style-type: none"> • Min. 3.500 flere aktivitetsmedlemmer (målt ift. 2016) • Andelen af idrætsaktive borgere stiger år for år (fra 70% i benchmark 2018)
Småbørnsfamilier	<ul style="list-style-type: none"> • At min. 63% af voksne med børn i 0-6 års alderen er idrætsaktive (60% var idrætsaktive ved benchmark i 2018) • At min. 200 børn og deres voksne deltager i de iværksatte aktiviteter i såvel 2019 som i 2020
Unge (piger og ungdomsuddannelser)	<ul style="list-style-type: none"> • Flere idrætsaktive unge - opstil mål for hver arena
Seniorer (60+)	<ul style="list-style-type: none"> • 100% flere medlemmer i foreningerne over 65 år i forhold til 1.oktober 2018 • Andelen af idrætsaktive borgere over 60 år stiger år for år (fra 70% i 2018)

Målene inden for hvert område uddybes i bilag 3

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Fra projektledelsens side er der peget på, at målene fase 1 har fungeret som gode retningsgivere for indsatsen indtil nu. Det har imidlertid også været vigtigt, at projektet fortsat er dynamisk i sin karakter, således at der løbende kan prioriteres at arbejde med de muligheder, der opstår undervejs - og som vurderes til at kunne give tydelig effekt - også selvom mulighederne ikke er beskrevet direkte i fasemålene.

Driftsøkonomien på 500.000 kr. årligt til projektet i hhv. 2018 og 2019, har givet et stabilt afsæt for arbejdet i fase 1. Driftsøkonomien har dels været brugt til at understøtte foreninger og træningsfællesskaber til at sætte initiativer hurtigt og effektivt i gang. Dels er driftsøkonomien brugt til opsøgende arbejde og medfinansiering til fondssøgning.

På baggrund af de gode erfaringer projektet har givet indtil nu, indstiller forvaltningen, at samarbejdet fortsætter med afsæt i de 4 spor - og med forslaget til mål for fase 2 som pejlemærker for de konkrete indsatser. Desuden indstilles det, at økonomien drøftes, så initiativer også fra 2020 og frem kan realiseres hurtigt og effektivt - og så der er en base til brug for medfinansiering i forbindelse med fondssøgning.

Økonomi

Der er afsat 500.000 kr. til Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg i 2018 og 2019. Der er ikke afsat driftsbevilling i 2020-2022. Driftsbevillingen er nødvendig i forhold til at kunne stille medfinansiering ved fondssøgning - i forhold til at kunne rykke hurtigt på foreningers og træningsfællesskabers initiativer - og i forhold til at kunne tilknytte opsøgende kræfter i kortere perioder til implementering af konkrete indsatser.

Det er aftalt, at DIF, DGI og DGI Storkøbenhavn tilsammen har ansvaret for at tilvejebringe 500.000 kr. årligt i fondsbidrag til Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Parallelt i alle fagudvalg.

CJ/MHS

Bilag

Bilag 1 - kommenteret opsamling 20112018 samt opfølgning 21022019

Bilag 2 - vurdering af indsatser og resultater i fase 1

Bilag 3 - forslag til mål fase 2

Bilag 4 - FIUs officielle holdning til fortsættelse